

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Vir sanctus magis timet, quia minimus ventus valet eum demergere, adde & exurere flatus vnus Dipsadis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

ne demergantur. *Quis attendat Davidem, quo non timore vela det? Custodi animam meam, quoniam sanctus sum.* Domine salua me, totus timore peturbor: quia sanctus sum. Opinabar ego, d. David, te eo minus timore percutiendum: iam enim dixerat Spiritus sanctus. *Iustus quasi leo confidens, absque terrore erit.* Timeant nebulones, Dei inimici, qui illum offenderunt. Non ob hoc metuit: sed *quoniam sanctus sum*: quod enim sanctior est, eo magis se gaudet esse nauem diuitiis onullam; & quanto his nauis soluit onultior, eo Dominum maiori sollicitudine detinet in quietum.

Considerat Propheta *Isaias* vitam iustum. *Qui ambulat in iustitiis, & loquitur veritatem &c. iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas eius &c. Regem in decore suo v debunt oculi eius, &c. Cor tuum meditabitur timorem.* Iustus, cuius omnes gressus in viam virtutum directi: *Ambulat in iustitiis*: nec in vel vna tantum, sed omnibus ambulat virtutibus: castus est, honestus, mortificatus, ignoscit inimicis, pauperibus fauet, pupillum defendit, viduam succurrit. *Ambulat in iustitiis*: hic culmen ascendit perfectionis: & se constitutum cernit tamquam in altissima turri quadam lapidibus extructa: velut qui vigilias agit, vbi multus lapidum numerus, vt illos contra impetum inimicorum deiciat, hostemque prosternat. Hic Dei detinobitur contemplatione suspensus, quasi teneret suis oculis Dei gloriam, magnitudinem, bonitatem: diuitias, & maiestatem: hinc orietur: *Cor tuum meditabitur timorem.* Quid times, amice, turri fortissima securus? Lapidibus circummunitus? prælibans gloriæ delicias? Hoc ipsi timorem incutit, cognoscere, quis sit Deus, & quod iam irreparabile damnum eius iactura, & quod tam deplorandum infortunium, tales diuitias, tale bonum, talem animam pati nauis agium.

§. 6. Vir sanctus magis timet, quia minus ventus valet eum demerere, adde & exurere status unius Dipsadum.

Secunda sit hæc ratio, cur quo quis perfectior, eo sit timidior: quia claris intelligit, quam facile anima pereat; sufficit status quidam pelagi perferendi fluctus, vt ante diximus. Stylo prorsus mirabili describit nobis Spiritus sanctus periculum, quo se compressos que-

rebantur Israelitæ in deserto: appulerunt in locum quemdam serpenticibus infestum, quos vocat textus Dipsades, adeo minutis vt visu vix percipi possent. *Dipsas enim genus est serpentis* (teste Glosa ordinaria) ita quod vix percipitur: sed Glosa tales vt solo suo halitu exurent, erant hæc quas Origenes vocat textus: *Ignitos serpentes.* Et iterum: *In Num. 21. solitudine magna atque terribili, in qua erat serpens status adurens, & scorpio, & diphys, & nulla, & t. omnino aqua.* Mirantur omnes, animal tantillum, vt oculos fugiat, solo flatu hominem fortissimum, & maxime sanum adurere, & siti rabidum interimere. Quæ huius ratio? Duplex. I. Prima: quod eius status esset ardentissimus, & Natura eo adurat: quia erat serpentis igniti: *Serpens diphysum status adurens.* Secunda: quod corpora valde explicata disposita erant igni recipiendo, ob loci ariditatem, & aquæ penuriam. *Nulla omnino aqua.* Quis securus hanc petambulet solitudinem, in qua vix te tutius figere credis pedem? Illic igniti hi serpentes occulti latitabant? Hoc in periculo versamur, qui mundi desertam frequentamus: hic milleni & milleni latitant igniti serpentes, Dipsades: demones intelligo, quorum status tam ignitus, vt eo solo contumens omnia exciteretur incendium. Hoc Deus, qui optime eius nouit naturam clarissime descripsit: *Halitus eius prunas ardere facit.* In Hebraeo pro verbo (*prunas*) legimus *Gahileth*: id est, nigerrimos carbones: q. d. Talis est Satanae status, vt nigerrimos & in vnum congelatos incendat carbones & tam splendentes, & illustres reddat, vt arden illimas arboris prunas. Propitius sit mihi Deus: quam illustrem proponit tibi diabolus puellam, quæ terribilis est. Draco? O quam præclarum honoris gradum ei, qui calumniam impetitur? quam fulgidum avaro aurum?

Disputat D. Gregor Nysseus. qua ratione potuerit diabolus primæuis nostris parentibus rem tam excerebrosam persuadere: v. g. quod potum vauum, tali præstaret virtute, vt diuinum esse, diuinam scientiam, & gloriam impertiret, & eius solus usus hominem faceret Deum, & ab omni parte beatum? Ratio est: insufflauit, & propoluit hoc pomum, instar prunæ fulgidam, tam delectabile, vt solo visu, cordis ad se traheret concupiscentiam. Hoc exposuit Spiritus sanctus illa loquendi phrasi: *Vidit igitur mulier, quod bonum esset lignum ad vescendum, & pulchrum oculis, & speciosum delectabile.* Suauitatem saporis & gustus oculi non vident, nec sunt illius sensus obiecta: quoniam igitur modo egredietur diabolus, vt videret mulier pomum esse ad vescendum.

dum suave super omnia? eo scilicet, quod diabolus tale illud proponeret, vt eo solo, quod oculis videbatur, patiter etiam gustui ostendebatur, rem eam esse, quæ suauissimo & diuino palatum sapore recrearet. Quis hoc effecisse potuit, vt homines iudicio & ratione præditi in rebus fidei tam singulariter instructi, qui oculis spectabant veri Dei potentiam, qui eos, iam pridem eduxerat de Aegypto, quorum caeci adhuc arena maris rubri adpersi videbantur, quod sicco calle transmearent, animalis tam enormis figuram adorarent vt Deum, & crederent vitulum aureum, insensibilem, quem ipsi à capite ad calcem confluauerant, pulchrum, vt Deum? status diaboli: qui hæc illis representabat, vt splendentes prunas, vt lucidissima sidera. Quis hoc egit, vt alteri mulier turpis, foetens & Theristæ facies, omnium pulcherrima Venus videatur, vt sibi cum ea maiores pollicetur delicias, quam cum propria vxore vt Angelo? Ais: qui fieri potest, vt talia agat ille, qui cum adeo formosa fruatur muliere, discreta, pia, ei libellum det repudij, vt vilissima, execrandæ, & turpissima societur? Hoc scias velim, his omnibus insufflat diabolus, qui carbones nigerrimos & acervatos reddit splendidos, claros, fulgentissimos. Alius, cui nulla requies ob vinum dictum ei verbum, quod vix cum tangebatur, turbatus, inquietus, quid hoc? Proponit illi diabolus suo halitu gloriam, vt prunam ardentem, quam iustum est, vt conferret, & defendat, & eo planè modo prosequuntur omnes vana & malè facta mundi huius, quasi ipsam venarentur beatitudinem; hoc agit dæmonis status, qui fædos carbones accendit, & prunas ardens facit.

¶ 18 Ex alia parte magna est in nobis dispositio, ad quamlibet scintillam suscipiendam, ob nimiam, quæ in nobis est, ariditatem, per peccati fomitem, quem nobiscum circumferimus. Doctrina est Catholica Concilij Tridentini: in nobis post peccatum remanere fomitem. Fomes aprissimus ex carbaso & tenuissimo lini bysso comparatur; & si scintilla paruula cadat super partem carbaso, & accendatur; licet extingua-tor ignis, byssus illa nitidissima remanet tamen & fomes igni recipiendo tam dispositus, vt vel minima scintilla illam reaccendat, & omnino consumat. Erat natura nostra, carbasus ipsis Dei manibus contexta, per gratiam nitidissima, & iustitiam originalem tenuissima; sufflat serpens, cuius halitus ignis consumens, incitauit ad inobedientiam, incedit byssum, & om-

nino exussit. Huic optimè conuenit illud Ier. *Ad vocem loquela, grandis exarsit ignis in ea, & Ierem. 17. combusta sunt frumeta eius.* Veritatem loquimur, dum asserimus extingui ignem peccati originalis, in baptizatis, & in viro sancto, qui egit penitentiam, peccati actualis. Attamen remanet eius natura per concupiscentiam, fomes tam igni recipiendo præparatus, vt tenuissima scintilla eum reaccendat; & consumat. Liquidò patuit hoc in Dauide; vel paruus igniculus exiit de venustate Bethsabee in eius oculos, accenditur, fouetur, & virum talem notissimo ac fortissimo vastauit incendio.

Vidit Giezi vestium Naaman diuititias, & ex eo solo aspectu insilit in cor eius scintilla, quæ auarâ eum Simonia incendit. Vidit Iudas vnguenti pretium quod effuderat Magdalena, & ex eo diabolus sufflauit, & iniecit cordi eius auaritiæ scintillam, & quid hæc? tantum eius cordi excitauit incendium, vt Christum vendere Iudæis non formidaret. Et vos ipsi in vobis hos non experimini? Quales euasistis, ex eo quod talem vidistis, quæ philomelæ gutture dulciscantabat, aut tripudiabat leuicula? quàm te turbatum tenuit verbum, vt eò solo auditò, rotas in infernum melleceres? Halitus te & turbare & perdere valet tenuissimus. Attende, quæso, si tibi desiratio timendi, deserta mundi perambulanti. O quàm cautè tibi incedendum, o quàm sedulò attendendum, vbi figas pedem: vbi que enim di-plades latitant absconditæ: Ecce tua fors infernalis, quæ cum talis sit tuò iudicio, tam tutus viuas, ac si nullum lateret periculum. Quàm improvidus frequentas comœdias? quàm intrepidus tripudia & choreas? quàm audax vanitates, & mudi sectaris delectamenta? quàm leuiter oculos in aliam conitit? quàm inconsideratè tabernas lusum incurris. Nullum præter te requiro testem, quando ad confessionem accedis. Ecce qualis fueris, qualis exieris, quot peccata quot peccata, quot lasciuæ cogitationes, quot miseriæ; quæ negligentia? Timete, hoc perambulantes desertum, hoc pelagus præternavigantes metuite, vbi tenuis auræ status ipsos Apollolos inter sacrum statuit & saxum & in tantum induxit periculum vt essent indubiè submergendis nisi præsentè Christo saluarentur.